

Program rada – prof.dr.sc. Slobodan Lang – kandidat za Direktora ŠNZ

(Candidate's agenda - prof. PhD. Slobodan Lang - candidate for Director of SPH)

Slobodan Lang

HRVATSKOM ČASOPISU ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Šaljem Vam svoju prijavu na natječaj za direktora Škole narodnog zdravlja «Andrija Štampar», objavljen 3. travnja, a zaključen 5. svibnja 2006. godine.

Uz samu prijavu prinosim i pismo upućeno gđi. Dekan Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

I ovdje želim vrlo snažno istaknuti praktičnog razvijanja Hrvatske kao socijalne države. Oko Škole narodnog zdravlja, treba okupiti i druge visoko školske ustanove, kao, studij za socijalni rad, rehabilitaciju, medicinske sestre i sveučilišne postdiplomske studije (ljudska prava), organizacijski i programski odmah a u perspektivi i prostorno. Treba formirati hrvatski akademski centar socijalnog mišljenja, što je neophodne za razvoj cijele Hrvatske.

Škola narodnog zdravlja «Andrija Štampar», je nacionalna institucija Hrvatske i ugledna u svijetu. Hrvatska ima četiri medicinska fakulteta, a smo jednu Školu narodnog zdravlja.

Prof. Dr Slobodan Lang

28. 6. 2006

Prilažem:

1. Pismo gđi.dekan prof. dr. Nadi Čikeš,
2. Molbu za izbor direktora

1. Pismo gđi.dekan prof. dr. Nadi Čikeš

Cijenjena gđo.dekanice prof. dr. Nada Čikeš,

javljam se na natječaj za direktora Škole narodnog zdravlja «Andrija Štampar» Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Smatram da je javno zdravstvo vodeće područje po kojem Hrvatska može ostvariti vlastiti ugled i interese te podržati razvoj Evrope i svijeta. U toku svog profesionalnog rada stekao sam praktična i akademska iskustva (za koja držim da su unikatna i neponovljiva) u različitim okolnostima, položajima u sustavu te raznim zemljama. Zbog svega navedenog držim da vlastitim idejama i vodstvom mogu doprinijeti Školi narodnog zdravlja kako bi ponovno došla na mjesto koje joj

povijesno pripada, vodeće institucije za javno zdravstvo u regiji te ravnopravnom sudioniku prilikom odlučivanja o zdravlju svijeta i Europe.

Svojim radom zadovoljio sam i zadovoljavam sve uvjete da obavljam ovu funkciju, osim jedne. Nisam formalno zaposlen na Medicinskom fakultetu. Držim da je tranzicija i Bolonjska deklaracija donijela mnoge promjene društvu i Sveučilištu te iako svjestan važnosti propisa (sveučilišnih, fakultetskih ali i internih poput akata Škole u kojima se ne spominje uvjetovanje direktorske pozicije zaposlenjem na MEFu) vjerujem da postoji dovoljno mjesta i dobre volje da se loši propisi promijene u želji za *ekselencijom* kojoj teži Medicinski fakultet. Ne bih želio da mi prepreka bude u pozivu navedena formalna zaposlenost na Fakultetu. Ovakav natječaj stavlja Školu u nepravednu situaciju jer Škola koja je ugledna ustanova postaje izolirana institucija odvojena i zatvorena od znanstvene zajednice u kojoj je onemogućena zdrava konkurencija. Ne samo ja, već svaki ugledni profesor javnog zdravstva iz svijeta mora se moći natjecati za direktora (koliko je dobar takav način rada jasno je iz primjera brojnih znanstvenih institucija u Europi i USA, ali i u drugim područjima poput npr Zagrebačke filharmonije.). Ovakva ograničenja razaraju Školu i onemogućuju unapređenje zdravlja naroda i jačanje ugleda Hrvatske.

Pored stava o općem boljitku Škole, u vezi ograničenja imam osobna neugodna iskustva. Svojevremeno nisam izabran za asistenta na Medicinskom fakultetu jer navodno nisam imao potvrdu o znanju engleskog jezika iako sam bio prvak Europe u debatiranju (na engleskom jeziku) pobjedom u Oxfordu. Potom je moje akademsko napredovanje zaustavljeno zbog zalaganja za «Albance» 1989. godine, a prijetilo mi se i zbog odlaska u Potkonje i obranu Dubrovnika 1991. godine (ne treba posebno upozoravati da sam u oba slučaja dobio povijesnu potvrdu da sam radio etički i ispravno u želji da pomognem ljudima koji pate).

Sada se natječem kao profesor, ugledni stručnjak, javna osoba, međunarodno priznat, urednik prvog hrvatskog časopisa iz javnog zdravstva nakon Štampara, najcitiraniji autor CMJ i hrvatski dragovoljac.

Za kraj, svakako, gospođu Dekanice za direktora Škole narodnog zdravlja «Andrija Štampar» Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u skladu s vlastitim moralom možete i trebate birati najbolje, ali nije dopušteno da ga ograničite internim natječajem na svega nekoliko ljudi, isključivši čak i profesore iz te ustanove i Hrvatske (prema L. Kohlbergu pojedinac na najvišem stupanju moralnog razvoja, *stupnju općih etičkih načela*, vodi se temeljnim načelima pravde koji su iznad "nesavršenih" normi i zakona te moral doživljava kao cilj, a ne kao sredstvo). Škola je vodeća hrvatska i ugledna međunarodna ustanova javnog zdravstva te zaslužuje takav tretman. Nakon obnove zgrade u koju je, da bi podržala razvoj javnog zdravstva, uložila cijela Hrvatska Škola se treba otvoriti i snažno podržati zdravlje u Hrvatskoj te na taj način opravdati uloženo.

Molim Vas da sa ovim pismom upoznate odgovorne, uključivši Vijeće fakulteta.

S poštovanjem,

Dr Slobodan Lang

PS – u želji da upoznamo javnost (medicinsku i javnozdravstvenu) pokrenuli smo objavljivanje svih ponuđenih programa kandidata za mjesto direktora Škole u idućem broju Hrvatskog časopisa za javno zdravstvo.

2. Molba za izbor direktora

Gđa. Dekanica Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Prof. dr. sc. Nada Čikeš

ZAGREB, Šalata 3b

Podnosim molbu na objavljeni poziv za predaju ponuda pristupnika za izbor direktora Škole narodnog

zdravlja «Andrija Štampar» Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet Broj; 01-70/85-20006.

Molbi prinosim Potvrdu o kvalifikaciji, Curriculum Vitae, Popis radova, i predloženi program

- I. Predloženi program
- II. Potvrdu o kvalifikaciji
- III. Životopis
- IV. Popis radova

I. Predloženi program

Vizija i vrijednosti

Škola Narodnog Zdravlja «Andrija Štampar»

Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar" je posvećena zdravlju i životu u Hrvatskoj i svijetu.

Škola Narodnog Zdravlja «Andrija Štampar» je vodeći autoritet javnog zdravstva u Hrvatskoj

Temeljna uloga Škole narodnog zdravlja "Andrija Štampar" je razvijanje javnog zdravstva, edukacijom, istraživanjem, suradnjom i komunikacijom.

Uspjeh Škole u 21. stoljeću će odrediti mašta, komunikacija i moral. Znanje je već danas svima dostupno. Bitno je raspolagati maštom povezivanja i primjene znanja i uspješnog predviđanja razvoja. Da bi se ideje pretvorilo u stvarnost, treba okupiti ljude, povezati ih u mrežu međusobnog komuniciranja i zajedničkog djelovanja. Za trajni rezultat potrebne su vrijednosti koje zastupaju opći i zajednički interes kao preduvjet i za uže interese.

Javno zdravstvo i narodno zdravlje su područje najveće snage Hrvatske. Ovo je područje tisućljetnog ugleda i međunarodnog doprinosa Hrvatske. Andrija Štampar je otac modernog svjetskog javnog zdravstva, a i danas u Hrvatskoj djeluju stručnjaci i organizacije koje su dale međunarodno značajan doprinos. Škola zdravlja treba ponuditi centar osmišljavanja i ostvarivanja ključnog interesa za cijelu Hrvatsku.

Kako bi izvršila svoju ulogu Škola treba javno objaviti da će uz redovitu evaluaciju pružati najviši stupanj edukacije iz javnog zdravstva, studentima, postdiplomcima, specijalizantima, znanstvenicima, praktičarima, javnosti i liderima. Treba znati što je ponuđeno i kako se prihvaća. Otvoreno se treba založiti za društvo djelotvornog znanja, u kojem su ljudi najvredniji kapital.

Znanost je zajednički svjetski rezultat i ona ovisi od doprinosa svih. Hrvatska treba sudjelovati i poticati svjetski razvoj znanja. Istovremeno zdravlje ovisi od uspješnog korištenja znanja, vrijednosti, načina života i organizacije u svakoj zemlji. Škola treba stalno poticati cijelu javno zdravstvenu struku da znanje iz svijeta prenosi u ponudu djela u Hrvatskoj.

Hrvatsko zdravlje ne zadovoljava, jer se još živi kraće i nižom kvalitetom od razvijenih zemalja Europe, ne zadovoljava jer se ne rađa dovoljan broj djece, jer ne živimo zdravim načinom života, jer ima mnogo nepoštivanja starijih, međuljudskih sukoba, štetnih navika, nezaposlenosti, siromaštva. Razvoj nacionalnog programa zdravlja je prvi korak u ostvarivanju Hrvatske kao socijalne države što je određeno prvom točkom Ustava.

Zdravstvena politika je odgovornost cijelog naroda i zato raspravu i odlučivanje treba otvoriti javnosti, širiti zdravstveno informiranje, ukinuti anonimne grupe po ministarstvima i uopće povećati javnu svijest o zdravlju kao općem dobru i temeljnom pravu i odgovornosti svih i svakog u Hrvatskoj.

Štamparovo iskustvo i naslijeđe

Dr Andrija Štampar "otac svjetske zdravstvene organizacije i modernog javnog zdravstva" omogućava da danas ocijenimo značenje njegovih ideja i vrijednosti u vremenu koje je pred nama, u Školi, Hrvatskoj i svijetu.

Nakon intenzivnog vlastitog studija i rada, u zemlji i svijetu, uključivši progone, zatvaranje i internaciju, Dr Andrija Štampar se našao u krugu ljudi koji su nakon strašnih posljedica II svjetskog rata formirali Ujedinjene Narode. On je bio praktično jedini iz neke male države. Štampar je sudjelovao u formiranju i početku rada Svjetske zdravstvene organizacije. U tom vremenu globalnog određenja smisla i reguliranja novih odnosa, odigrao je zajedno se Eleanor Roosevelt jedinstvenu ulogu. Oni su odigrali najznačajniju ulogu u određivanju temeljnih vrijednosti i općeg smisla, ona predlogom Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima a on definicijom zdravlja.

Koncept pozitivnog pristupa razvoju ljudskih prava i zdravlja već je odigralo vrlo značajnu ulogu, a u 21 stoljeću je preduvjet razvoja i mira od pojedinca do globalnih odnosa. Do sada je mnogo veća pažnja posvećena ljudskim pravima, razvojem diferenciranih pristupa (više od 100 konvencija) i organizacija. Suvremeni svijet je nezamisliv bez poštivanja ljudskih prava. SAD njeguje svoje pravo isticanja da je ova velika žena bila amerikanka. Na žalost ista pažnja nije poklonjena definiciji zdravlja. Gotovo odmah po njenom usvajanju, počela je i kritika. Veći dio vremena sve do danas vodi se vrlo oštra rasprava. S jedne strane je interes da se prednost da liječenju bolesti, upotrebom medicinske opreme i lijekova, tretirajući čovjeka pojedinačno i to kao objekt, ostvarujući interese kapitala i trajnu dominaciju bogatih i velikih država. S druge strane je "štamparovski" pristup koji tretira svakog čovjeka kao subjekt, s pravom i odgovornošću za vlastito i narodno zdravlje. Odnos prema zdravlju traži od liječnika i svih zdravstvenih radnika da na prvo mjesto u svom radu stave partnerstvo sa svakim pacijentom i cijelim narodom. U takvom pristupu medicina nije odvojena od vlastite sredine već suradnjom svih razvija kulturu zdravlja, ostvarujući unapređenje zdravlja, preventivu bolesti, zaštitu okoline, uz istovremeno djelotvoran i ekonomičan zdravstveni sustav. Hrvatska je zemlja u kojoj je rođena svjetska definicija zdravlja. Ona treba puno snažnije, ponosnije i djelotvornije stati iza nje. Ovo treba postati jedna od ključnih strategija hrvatskog razvoja i međunarodnog doprinosa u 21 stoljeću, koji Hrvatska može dati a svijetu treba.

Andrija Štampar je kroz svoje profesionalno djelovanje razvijao viziju zdravlja i pretvarao je u djelo, edukaciju, stručnjake, tehnologiju, smanjivanje smrtnosti, produživanje i poboljšanje života. Ostavio je niz pojmova koji se upravo u 21 stoljeću koriste za određivanje politike zdravlja u budućnosti. Među njima su: politika zdravlja, epidemiologija zdravlja, partnerstvo za zdravlje, mediji i zdravlje, profesionalnost javnog zdravstva, specifičnost zdravlja u svakoj zemlji, globalno zdravlje i mnogi drugi. Ovo bogato nasljeđe nedovoljno je proučeno i iskorišteno, a sve više se i zaboravlja i napušta u praksi zdravstvene politike u Hrvatskoj.

Temeljne vrijednosti

U vođenju škole smatram da se treba jasno odrediti i prikazati svoje stavove i odnos prema zdravlju, koji će sluđiti kao temelj u odlučivanju. Ovdje iznosim svoje osnovne stavove:

1. *Pravo i odgovornost za zdravlje spada među najvažnije temelje hrvatske državne politike;*
2. *Zdravlje nije samo odsustvo bolesti i iznemoglosti, već i sprešavanje bolesti, narodno zdravlje, razvoj fizičkog, mentalnog, socijalnog i duhovnog blagostanja, zajedničkih i individualnih mogućnosti;*
3. *Zdravlje se treba temeljiti na partnerstvu – dijalogu, suradnji i odgovornosti – građana, stručnjaka i politike, lokalno i nacionalno;*
4. *Zdravstvena zaštita treba biti ravnopravna, solidarna, komunikativna, dostupna, djelotvorna i efikasna;*
5. *Zdravlje započinje zdravim razvojem djeteta i zdravom obitelji. Zdravlje se održava aktivnim zalaganjem muškaraca i žena u zdravlju i razvoju. Uloga žena, njihove interese i dobrobit treba sagledavati i riješavati;*
6. *Zdravljem starijima treba sačuvati dostojanstvo, poštovanje i kvalitetu a ne samo produženje života.*
7. *Zdravlje se ostvaruje ekološkom, demografskom i kulturnom održivošću.*
8. *Zdravlje ovisi od dostupnosti svim ljudima: hrane, vode, stanovanja, obrazovanja, zaposlenja, sprečavanja zagađenja i pozitivnih međuljudskih odnosa.*
9. *Zdravlje ovisi i od sprečavanja zlostavljanja svih bez obzira na nacionalnost, vjeru, politička uvjerenja, dob, ekonomsko, socijalno ili zdravstveno stanje.*
10. *Zdravlje zahtijeva razvoj i suradnju svih ljudi u miru i ravnopravnosti.*

Razlika između medicine i javnog zdravstva

Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar", centar je javno zdravstvene edukacije kako za liječnike u dodiplomskoj tako i za sve javno zdravstvene struke u Hrvatskoj. Zbog toga mora biti jasno i koja je uloga a koja razlika između medicine i javnog zdravstva.

Medicina je primarno zainteresirana za pojedinca. Naglasak je na dijagnozi i liječenju bolesti i brizi za bolesnog pojedinca. Ključna je Etika osobne službe. Dominira medicinska zaštita koja se provodi kroz specijalizacije po *organskim sistemima, grupi pacijenata, etiologiji i patopsihologiji, tehničkim vještinama*. Rad je određen potrebama pacijenata i najviše se provodi stacionarno, između laboratorija i kreveta.

Javno Zdravstvo je primarno zainteresirano za stanovništvo. Naglasak je na sprečavanju bolesti i unapređenju zdravlja u cijeloj zajednici. Ključna je etika brige o cijelom stanovništvu. Dominiraju intervencije usmjerene na okolinu, ponašanje ljudi, način života i medicinsku zaštitu. Specijaliziranje je po: *analitičkoj metodi, okolinu i značajni pitanjima zdravlja stanovništva*. Rad i istraživanje se kreće između laboratorija i terena. Društvene znanosti su dio javno zdravstvene edukacije, a numerička znanja su ključna za analizu i školovanje.

Uloga edukacije iz javnog zdravstva

Javno zdravstvo je multidisciplinarno. Takav je i sastav i interes suradnika i studenata Škole, uključujući biološke, kvantitativne i društvene znanosti.

Na temelju svojih korjena i iskustva, Škola je u stanju i treba se odrediti i suočiti sa narodnim zdravljem - vodećim pitanjima svakog vremena - razvijajući znanje i uspješnost u praksi. Suvremeni izazovi su: demografsko zdravlje, srčane i maligne bolesti, AIDS, očuvanje okoline, medicina rada, partnerstvo, zdravstvena politika i dr.

Ključna područja socijalne medicine, organizacija i partnerstva, zdravstvena politika, etika i ljudska prava i medicinske sociologije, prava i ekonomije, omogućuju razumijevanje zdravlja u društvu što je od kritične važnosti za vrijednosti, način života i odlučivanje o zdravlju.

Zdravlje primarnih grupa u stanovništvu, obitelji, radnika, školske djece, temelj su zaštiti zdravlja cijele populacije.

Kvantitativne discipline, epidemiologije, statistike i informatike su bitne za prepoznavanje i analizu zdravstvenih pitanja i omogućuju da gledamo šire od pojedinca, do grupa i cijele populacije.

Danas je svjetsko znanje i mogućnost komunikacija svima dostupno. U edukaciji ključni postaju mašta, predviđanje razvoja i spremnost na promjene. Vlastitim istraživanjem i prenošenjem novih znanja iz svijeta, edukacijom, stručnjaka, lidera i naroda, Škola narodnog zdravlja "Andrija Štampar" je temeljna u današnjem i budućem razvoju Hrvatske. Razvoj novih ideja i njihovo djelotvorno širenje i primjena bit će prioritet i u budućnosti, kao bi doprinosili promjenama i novim mogućnostima zdravlja u Hrvatskoj.

Predloženi projekti

U prvom dijelu programa iznio sam vizije i vrijednosti na temelju kojih namjeravam voditi Hrvatsku. Iz toga je vidljivo da se će moje rukovođenje temeljiti na poštovanju ljudi i zalaganja da im se pojedinačno i zajednički omogući da budu što uspješniji.

Niže iznesene prijedloge treba shvatiti ujedno i kao poticaj nastavnicima, znanstvenicima, studentima i suradnicima škole da unaprijede dosadašnje djelovanje, međusobno se povežu i pokrenu nove inicijative.

Jasno želim istaknuti da ću nastojati da sve katedre javnog zdravstva, svi dijelovi i svi ljudi Škole, budu na prvom mjestu povezani međusobno. Podržavam suradnju sa svim dijelovima Medicinskog fakulteta, ali kao suradnju povezanog javnog zdravstva, preko Škole kao cjeline. U tom smislu tražit ću da se preispita postojeći oblici i dokumenti Škole.

Obnovu zgrade škole, treba nastaviti u obnovu ugleda, organizacije i djelotvornosti hrvatskog javnog zdravstva.

Program javnog zdravstva nastojati ću ostvariti konkretnim projektima na četiri razine: samu Školu Narodnog Zdravlja «Andrija Štampar», Štamparov zeleni brijeg, Hrvatsku u cjelini i međunarodno.

Škola Narodnog Zdravlja «Andrija Štampar»

Školu nakon povezivanja unutar sebe treba povezati, umrežiti i učiniti dijelom prakse javnog zdravstva Hrvatske. Značajan dio današnjih neuspjeha, neznanja i korupcije u zdravstvu je uzrokovan nedovoljnim angažiranjem postojećih i školovanja suvremenih stručnjaka javnog zdravstva i menadžera. Pokušajte ostvariti uspješnu kliniku u kojoj nije dopuštena ni ostvarena suradnja školovanja, istraživanja i struke. Na medicinskim fakultetima u Rijeci, Splitu i Osijeku su povezani ali u Zagrebu su još razdvojeni. To treba što prije promijeniti.

Smatram da na Školi treba formirati nacionalno vijeće profesora javno zdravstvenih predmeta sa svih fakulteta u Hrvatskoj, kao središnje akademsko tijelo javnog zdravstva u Hrvatskoj. Treba povezati i sve suradnike Škole.

Što prije treba obnoviti i unaprijediti rad knjižnica ŠNZ, koja je središnja središnja javno zdravstvena knjižnica u regiji. U suradnji sa Hrvatskim časopisom za javno zdravstvo treba informirati o novim knjigama iz javnog zdravstva u Hrvatskoj, prikazati ih i učiniti dostupnim. Škola treba postati stalno mjesto prikaza novih knjiga iz cijele Hrvatske.

Izdavački treba što više povezati javno zdravstvo. Treba odmah početi pripremati i 2008. godine izdati sabrana dijela Andrije Štampara. Smatram da treba razmotriti i za Hrvatsku zajednički udžbenik javnog zdravstva, pod naslovom: «*Andrija Štampar*» *Javno Zdravstvo*, u kojem bi se mijenjali urednici, a održavao kontinuitet.

Škola treba još prije ljeta pokrenuti pripremu za obilježavanje 60 godine od osnivanja Svjetske zdravstvene organizacije i 120 godine od rođenja Andrije Štampara. U tom cilju Škola vlastitu obnovu treba shvatiti kao prvi korak u povezivanju svih tamo smještenih javno zdravstvenih ustanova u Hrvatski centar za javno zdravstvo ili Hrvatski centar za javno zdravstvo i kontrolu bolesti ili Hrvatski institut za zdravlje ili drugo, ali svakako povezati. Od grada Zagreba treba tražiti da se cijelom području dodijeli zajedničko ime «*Zeleni brijeg Andrije Štampara*», da se uredi zajednički park i na otvorenom podigne kip Andriji Štamparu (do danas u Hrvatskoj još nema kipa ni jednom liječniku).

Javno zdravstvo osmišljeno kao cjelina treba biti vertikalno prisutno kroz cijeli dodiplomski studij. Doktor medicine treba prihvatiti stav da mu je javno zdravstvo kontinuirano potrebno.

U nastavi se treba oslanjati na probleme iz stvarne prakse, i time pokazati da se živi u stvarnoj sredini, da se sudjeluje u životu naroda i da je to temelj uspješnosti rezultata.

Značajno treba ojačati sveučilišnu i interfakultetsku suradnju

(Studij za socijalni rad, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Stomatološki fakultet, Kineziološki fakultet, Studij za sestre, Fakultet političkih znanosti, Ekonomski Fakultet, Pravni Fakultet, Teološki fakultet) i učiniti Školu centrom hrvatske socijalne misli.

Poslijediplomski studiji javnog zdravstva na Školi narodnog zdravlja «Andrija Štampar» u Zagrebu su okosnica, javno zdravstvene profesije u Hrvatskoj. Oni trebaju odigrati ulogu povezivanja kako unutar Hrvatske tako i evropskim i svjetskim centrima edukacije.

Treba jasnije razviti ulogu i djelotvornost javnog zdravstva sudjelovanjem u međunarodnim znanstvenim projektima, vlastitim projektima i posebno iniciranjem sustavnog prijenosa novog znanja iz svijeta u hrvatsku praksu. Znanstveno istraživanje treba u većoj mjeri povezati i koordinirati i više se uključivati u međunarodne natječaje. Treba značajno ojačati znanstveno publiciranje, a sa rezultatima i razvojem usvojenih projekata stalno upoznati stručnu javnost.

Škola treba u što većoj mjeri postati aktivni partner praksi javnog zdravstva u Hrvatskoj.

Najvažnije je imati na umu da će sposobnost razvoja u 21 stoljeću ovisiti o razvoju i uspješnom korištenju mašte i svijesti o stalno novom znanja i zbog toga potrebnih i poželjnih promjena u društvu. Nastava na prvoj godini trebala bi započeti raspravom o zdravlju, medicini, liječniku i Hrvatskoj za pedeset godina.

Štamparov zeleni brijeg – Hrvatski centar za zdravlje i kontrolu bolesti

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Imunološki Zavod, Agencija za lijekove, Specijalna bolnica za plućne bolesti, Klinika za zarazne bolesti "Fran Mihaljević", Gradski zavod za javno zdravstvo,

Institut za medicinska istraživanja i Škola Narodnog Zdravlja «Andrija Štampar», treba odmah međusobno povezati. Treba započeti sa redovitom mjesečnom koordinacijom, formiranjem zajedničke web stranice i izradi projekata. Zajednički treba održavati Hrvatsku tribinu javnog zdravstva.

Cijelokupni prostor treba urediti kao zajednički park i predložiti da se nazove *Štamparov zeleni brijeg*. Objedinjenom kartom (poput Harvarda, Oxforda, NIHa), listom stručnjaka, projektima uopće prikazom treba hrvatski centar javnog učiniti prepoznatljivim i odgovornim.

Hrvatska

U Hrvatskoj se treba što snažnije založiti za prepoznavanje javnog zdravstva kao strateškog područja hrvatskog ugleda, razvoja i statusa u svijetu.

Da bi se to postiglo treba potaknuti Sabor na donošenje Zakona o unapređenju zdravlja i uvođenju pomoćnika ministra za zdravlje.

Zajedno sa Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i mrežom hrvatskih zavoda treba formirati stalna tijela (školovanje, istraživanje, financiranje, međunarodna suradnja, zakonodavstvo itd), u kojima bi ravnatelji zavoda i stručnjaci javnog zdravstva po prvi puta zajednički razmatrali probleme i predlagali unapređivanje javnog zdravstva u Hrvatskoj

Ovim povezivanjem treba osigurati i redoviti newsletter o stanju zdravstva za zastupnike u saboru i županije, založiti se za nacionalnu temu o zdravlju u svakoj županiji i definiranja narodnog zdravlja – 15 prioritetnih područja u Hrvatskoj pod pokroviteljstvom Predsjednika republike učiniti trajnim četvorogodišnjim mjesto susreta znanja, civilnog društva i politike. Na I. Kongresu je bilo 1000 sudionika i više od 300 izlaganja i postera

Snažno treba podržati I Hrvatski časopis za javno zdravstvo, prvi takav časopis nakon smrti Andrije Štampara 1958 godine, koji je samo u godinu dana okupio više od 300 suradnika i šest puta povećao broj korisnika.

Konačno, nije prihvatljivo blijeđenje određenja prava na zdravlje u sadašnjem Ustavu (čl 52.) Potrebno je razmotriti i po mogućnosti predložiti promjenu člana 52, koji bi glasio: *"Svaki građanin Hrvatske ima pravo i odgovornost za zdravlje i zdravstvenu zaštitu, solidarno, ravnopravno i dostupno na temelju socijalnog partnerstva, djelotvornog znanja i gospodarskih mogućnosti"*.

Međunarodno

Hrvatska s pravom treba sebe odrediti kao značajnog centra javnog zdravstva u regiji Evrope i svijetu. Odmah treba zajednički sagledati međunarodnu suradnju sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (SZO), Europskom Unijom (EU), školama zdravlja (ASPHER), međunarodnim udruženjem zavoda za javno zdravstvo, uglednim akademskim institucijama i svim drugim međunarodnim oblicima suradnje. Postojeću suradnju treba prikazati i sagledati mogućnosti budućeg rada. Sa ovim treba upoznati i dogovoriti odnose sa najvišim predstavnicima države.

Odmah treba formirati odbor povodom 60 godišnjice Svjetske zdravstvene organizacije i razmotriti moguće manifestacije tim povodom.

Snažno se treba založiti za hrvatsku zastupljenost među zaposlenima u međunarodnim organizacijama.

Treba održati značajnu konferenciju «Hrvatska u međunarodnom zalaganju za zdravlje» kao temelj za izradu povezanog, javnog i uspješnog programa.

II. Potvrda o kvalifikaciji

(predani preslici dokumenata!)

III. Životopis

Ime i prezime, titula:

Prof. Dr sc. Slobodan Lang, dr. med, FRCPH

Ustanova/Posao: Hrvatski Zavod za Javno Zdravstvo
Škola Narodnog Zdravlja "Dr Andrija Štampar"

Adresa: Rockefellerova 8. 10000 ZAGREB Hrvatska

Mobitel: 098 405 875

e-mail: slobodan.lang@hzjz. hr

-

3.1. Životopis

- Rođen 08. 10. 1945 godine.
- Medicinski fakultet završio u Zagrebu 1972. godine.
- Po završetku studija zaposlen u Središnjem Institutu za Tumore u Zagrebu.
- 1975 godine u SAD kao stipendist programa Fulbright.
- Po povratku iz SAD postao asistent na Socijalnoj medicini na Školi Narodnog Zdravlja „Dr Andrija Štampar“ u Zagrebu.
- Na istoj ustanovi završio poslijediplomski studij, magistrirao i doktorirao te postao specijalist iz Socijalne medicine.
- Za docenta izabran 1984.
- Za izvanrednog profesora izabran 2005.

3.2. Stručna i znanstvena područja

- Pravo i odgovornost za zdravlje.
- Zdravstvena politika, strategija, rukovođenje i management zdravstva.
- Razvoj preventivne medicine i unapređenje javnog zdravlja kao strateškog područja politike u Hrvatskoj.
- Povezivanjem javnog zdravstva u Hrvatskoj i svijetu.
- Uređivanje Hrvatskog Časopisa za Javno Zdravstvo
- Trajno uvođenje Hrvatskih kongresa za preventivnu medicinu i unapređenje zdravlja.
- Kvaliteta života, medicinska etika i ljudska prava.
- Humanitarno zdravstvo u ratnim uvjetima.
- Javno zdravstvo u ratnim uvjetima.

3.3. Sadašnje i ranije važnije funkcije i zaduženja

- Pomoćnik ravnatelja Hrvatskog Zavoda za Javno Zdravstvo.
- Izvanredni profesor Medicinskog Fakulteta u Zagrebu.
- Profesor iz medicinske etike na Veleučilištu u Zagrebu.
- Član Nacionalnog Zdravstvenog Vijeća.
- Glavni urednik Hrvatskog časopisa za javno zdravstvo.
- Predsjednik mreže Zdravih Gradova Hrvatske.
- Podpredsjednik Hrvatskog Društva za Javno Zdravstvo.
- Član Koordinacije Međunarodnog udruženja Zavoda za Javno Zdravstvo.

- Član Kraljevskog Udruženja za Javno Zdravstvo (Ujedinjeno Kraljevstvo).
- Član uredništva časopisa Human Rights and Public Health – Harvard.
- Malteški vitez.
- Član Savjeta za Ljudska Prava i Mir HAZU.
- Dopredsjednik Povjerenstva za palijativnu medicinu ministarstva zdravstva RH.
- Član PEN-a.
- Počasni predsjednik odbora za izgradnju Hrvatske bolnice u Novoj Biloj.
- Počasni član Crvenog Križa Hrvatske.
- Počasni član HHO-a.
- Savjetnik za humanitarna pitanja Predsjednike Republike Hrvatske.
- Član Sabora Republike Hrvatske.
- Član i podpredsjednik Interparlamentarne Unije.
- Član Hrvatske delegacije u Vijeću Europe.
- Predsjednik I. Hrvatskog Konresa za Preventivnu medicinu i Unapređenje Zdravlja.
- Predsjednik Komiteta za Zdravstvo i Socijalnu Zaštitu Zagreba.
- Član uredništva časopisa Croatian Medical Journal.
- Član Savjeta za Bioetiku vlade RH.
- Šef Katedre – Zdravlje i Društvo u Mostaru.
- Predsjednik Škole "Zdravlje za Sve" – IUC, Dubrovnik.
- Član Upravnog Vijeća Republičkog Zavoda za Javno Zdravstvo.
- Dopredsjednik Povjerenstva za preventivnu medicinu i unapređenje zdravlja ministarstva zdravstva RH.
- Predsjednik skupštine Hrvatsko – Američkog društva.
- Prvi suradnik Centra za Ljudska Prava i Zdravlje «Francois Xavier Bagnoud» Škole Javnog Zdravstva u Harvardu.
- Izvanredni profesor javnog zdravstva na školi javnog zdravstva u Bostonu
- Veleposlanik za humanitarna pitanja u MVP RH.
- Počasni predsjednik odbora za izgradnju Hrvatske bolnice «Dr fra Mato Nikolić» u Novoj Biloj.

3.4. Vodeće javno zdravstvene i humanitarne akcije

- Zdravi Grad i Zdravlje za Sve
- Ekologija
- Prava osoba sa dodatnim potrebama
- Borba protiv AIDS-a
- Kvaliteta života oboljelih od raka
- Terminalna skrb
- Ljudska prava i Medicinska etika
- Pomoć rudarima na Kosovu 1989

- Nastojanja u sprečavanju sukoba u Hrvatskoj i Jugoslaviji 1988 – 1990
- Djelovanje među ugroženim grupama u Hrvatskoj 1990
- Protest protiv ratnih sudova JNA u Zagrebu 1991
- Skup protiv antisemitizma u Zagrebu 1991
- Konvoj "Libertas" za i u Dubrovniku 1991
- Zaštita zarobljenika 1991 - 1995
- Organizacija zaštite i brige za prognane i izbjegle u RH
- Vođenje "Bijelog Puta" 1993
- Pokretanje i izgradnja Franjevačke i Hrvatske bolnice u Novoj Biljoj
- Iniciranje i Osnivanje Medicinskog Fakulteta u Mostaru
- Zaštita ugroženih grupa u Bosni i Hercegovini 1992 – 1995
- Vođenje akcije "Spasimo Život" i povratka u Veliku Kladušu 1995 i 1996
- Prvi Hrvatski kongres za preventivnu medicinu i unapređenje zdravlja
- Hrvatski časopis za javno zdravstvo
- Međunarodno djelovanje

3.5. Odličja

- Spomenica Domovinskog Rata 1990. – 1992. – dragovoljac domovinskog rata
- Red Kneza Branimira s ogrlicom – za izgradnju Hrvatske države
- Red Nikole Šubića Zrinskog – za hrabrost
- Red Danice Hrvatske s likom Katarine Zrinske – za humanitarno djelovanje
- Medalja Ministarstva Pomorstva Republike Hrvatske - za prinose slobodi vječnoga Dubrovnika u teškim vremenima 1991 i 1992.

- Priznanje Zajednice hrvatskih prognanika i izbjeglica Hrvatske
- Spomenica Domovinske Zahvalnosti
- Red Hrvatskog Trolista
- Medalja ECTF-a (European Community Task Force) Za pomoć u humanitarnim operacijama ECTF-a u Republici Hrvatskoj i Republici Bosni i Hercegovini od 1994. do 1996. godine.
- Zastava Kongresa Sjedinjenih Američkih Država – za humanost u ratu

IV. Popis radova

Priložen je popis koji sadržava ukupno 186 znanstvenih i stručnih radova. Zbog koncepcije objave teme popis nije objavljen, već ga je moguće dobiti direktno od autora ili Uredništva HCJZ

Aleksandar Džakula (urednik 7. broja HCJZ)

